WWW.AXOPAR.SE

TEXT MIKAEL MAHLBERG FOTO MARTIN RIDNE

SÄRTRYCK FRÅN NR 16 2014 BÅTÄGARE

TEST

MITT I PRI CK

Ett adrenalinskapande skrov och ett bra pris gör Axopar 28 AC till årets nykomling. Här är första testet av den finska uppstickaren!

Hatten av för takluckan! Med ett ryck blir 28 AC en daycruiser.

Det är inte varje år som ett helt nytt premiummärke ser dagens ljus. För femton år sedan kom uppstickaren Aquador. De senaste åren har vi sett några andra som lyckats, bland annat Paragons hyttbåtar och XO:s plast-plåt-hybrider.

Ringer det någon klocka? Trodde inte det. Men alla tre märkena har en gemensam nämnare i finländarna Janne Viitala och Sakari Mattila. Viitala är mannen bakom XO Boats medan Mattila är hjärnan bakom flera av båtvärldens största succéer de senaste åren. Få kan som Sakari Mattila pricka in vad som är hett och rätt just nu.

Nu står jag framför det som kan bli ännu en succé för Mattila: Axopar 28. Namnet är hopfogat av Mattila/Viitalas tre tidigare märken, men själva båten är något helt nytt. Axopars grundidé är en premiumbåt som ska kosta betydligt mindre än konkurrenterna, både att köpa och äga. På köpet ska den bli roligare att köra.

Hemligheten sitter i skrovet. Det är lågt, stegat och liknar mest en rib – fast utan gummikragen. Bakpå hänger en Mercury Verado 250. Modellen kommer i fem versioner: med hytt eller utan, och dessutom kan man välja om man vill ha en akterruff att sova i. Vår testbåt heter AC, Aft Cabin – hyttbåt med akterruff.

Tack vare att de fyra olika modellerna delar skrov blir priset lågt. Vår extrautrustade testbåt kostar 865 000 kronor. Som jämförelse får du den ungefär lika stora XO 270 RS Open med utombordare för 1,2 miljoner kronor. Tar du en dieselmotorförsedd hyttbåt på 28 fot rasslar det iväg ytterligare några hundra tusen.

DE TVÅ STEGEN LEDER IN LUFT UNDER SKROVET OCH MINSKAR FRIKTIONEN

SÄRTRYCK FRÅN NR 16 2014 BÅTÄGARE

Hytten kan bäddas ned till en dubbelkoj. En nödsovplats, eftersom det finns en akterruff.

Nästan som i en bil – baksäte och två stolar. De stora dörrarna gör det lätt att komma ut.

Ruffen syns knappt från utsidan men rymmer gott två.

Här sitter man gärna i hamn, men kanske inte under gång. Bordet står på två stabila ben.

TRE KONKURRENTER

XO 270 RS Outboard
En aluminiumhyttbåt som delar DNA med Axopar 28. Vassa köregenskaper och aluminiumskrov. Något större hytt än Axopar, men mindre plats på däck. Priset är cirka 1,2 miljoner kronor med 300 hk Suzuki.

Delta 29 SW
En av de första stegade hyttbåtarna och numera något av en modern ikon. Lite större innerutrymmen, men betydligt mindre plats på däck. Dieselmotorn gör den dyrare än utbordarbåtarna. Pris 1,595 miljoner kronor.

Paragon 25
Paragon är också en Mattila-design, men Axopars motsats. De goda sjöegenskaperna bygger på en extremt djup V-botten och tyngd. Krossar havssjön men kräver stor motor. Pris 1,54 miljoner med Volvo Penta D4-300.

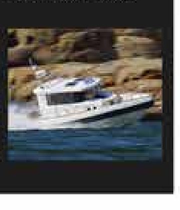

Flytbryggan är låg men jag måste ändå ta ett steg nedåt när vi går ombord på Axopar 28. Tack vare det låga skrovet väger båten bara 1,7 ton. I vikten sitter mycket av hemligheten bakom det låga priset. Ju lägre vikt, desto billigare blir båten att tillverka. Dessutom blir den lättare att driva. Det betyder mindre motor och lägre bränslekostnader.

Men det betyder också kul på sjön! Det blåser en frisk kuling som rör upp halvmeterhöga vågor på Lilla Värtan. Axopar smyger omärkligt upp i plan. Inne i hytten, bakom den breda rutan, är det svårt att avgöra farten. Skrovet balanserar på de två stegen och anfallsvinkeln är densamma i 12 knop som i 22.

De två stegen leder in luft under skrovet och minskar friktionen. Så ska det i alla fall fungera. Skeptikerna hävdar att luftsmorda steg först gör nytta i farter över 50 knop.

Men Axopars stegskrov känns som äkta vara: när jag fäller gasreglaget visar hastighetsmätaren 43 knop. För att vara en 28 fots hyttbåt är det fina siffror med en 250-hästare. Med 150 hästar ska Axopar 28 AC enligt fabriken toppa hela 36 knop, fullt tillräckligt för att ta sig runt i skärgården.

Stegskrovets tredje budord, låg förbrukning, stämmer dock bara delvis. Kanske beror det på att Verado-motorn är omvittnat törstig, förbrukningen stannar på 1,35 liter per sjömil i 26 knop. Klart godkänt, men inte fantastiskt.

Olyckskorparna har innan mitt test kraxat om att Axopars låga skrov borde gå blött i motsjö. Det ryktet kan jag nu avliva. När jag girar 180 grader och följer Finlandsfärjorna ut mot skärgården är framrutan snustorr. Den vassa stäven krossar de större vågorna, de små letar sig in midskepps där den skarpa 22-graders V-bottnen effektivt dämpar stötarna.

Det är en mjuk resa. De få luftfärderna slutar med en balanserad landning. Det sista stora provet blir några skarpa girar. Skrovet suger tag och tuggar runt, med skön kontroll.

Tio minuter in på testet har jag bestämt mig: Axopar 28 AC är årets roligaste körupplevelse. Inte snabbast, men skrovet har det.

Hytten är mindre än på de flesta 28-fots hyttbåtar, vilket gör det lätt att gå runt den. Inomhus ryms fem personer. Genom de stora rutorna har jag stenkoll på färjor, segelbåtar och fyrar på väg ut till Vaxholm. Med dörrar på sidorna, baksäte och två stolar känns det närmast som att sitta i en bilkupé. Musiken strömmar ur tomma intet och jag letar efter kontrollen till stereon tills jag förstår att den på bilvis styrs från navigatorn framför mig. Den trendkänsliga uppskattar också instrumentpanelens inbyggda gimmick, en Ipad-hållare.

Den bästa finessen sitter i taket. Det är en slags rullgardin som med ett ryck försvinner och blottar himlen. På så vis är Axopar 28 AC nästan en daycruiser, fast med ordentligt vindskydd. På den båt vi kör fladdrar kapelltaket i vinden – något som dock ska rättas till på framtida båtar, lovar Axopar.

Förarstolen funkar för mig som är 177 cm. Vår 190 cm långe

SÄRTRYCK FRÅN NR 16 2014 BÅTÄGARE

SE FILMKLIPP PÅ WWW.LIVETOMBORD.SE

Maxad körglädje! Verado 250 är rätt motor, och ger 43 knop på topp.

FAKTA

Längd 8,6 meter
Bredd 2,85
Vikt 1 790 kilo
Last 8 personer
Bränsle 260 liter
Motor 150 hk – 300 hk (alt 2x100, 2 x150 hk)
Pris 865 000 kronor med 250 hk

TESTKÖRNINGEN

Motor Mercury Verado 250 hk
Last 2 personer
Fart 43 knop

VÄRT ATT NOTERA

+ Designen
+ Körglädjen!
+ Smarta utrymmen
+ Priset

AXOPAR 28 AC HAR NÅGOT MÅNGA ANDRA BÅTAR SAKNAR: VILL HA-KÄNSLAN

fotograf Martins knän tar dock i ratten. Aktersoffan hade också behövt ett fotstöd för de sittande, som nu får dingla med benen.

Hytten känns liten för en 28-fotare, men är klurigt planerad. Fyra kan sova över i båten. Aktersoffan och stolarna går att bädda till en koj som då rymmer två personer. I de flesta fall slipper du denna krångliga procedur. Axopars genidrag är nämligen den smarta akterruffen. Hit kommer du genom att fälla upp aktersoffan. Eller så går du ut på akterdäck och öppnar en stor lucka.

Ruffen rymmer två personer men framförallt är det en utmärkt stuvplats för väskor, vattenskidor och allt annat en normal båtägare släpar på. Stressad vid avfärd? Gå ombord via aktern, öppna luckan och släng ned packningen. Det tar en minut.

Ju längre testturen pågår, desto mer gillar jag Axopar. Det är lätt att ta sig runt ombord på båten. På akterdäck hittar jag en solbädd ovanpå ruffen. Det långa men smala förskeppet är möblerat med en V-formad soffgrupp som kan kompletteras med ett stabilt matbord, som vilar på två stadiga ben.

Mattila har också lyckats klämma in en toalett ombord. I hyttens förkant sitter en lucka, som leder ned till ett vitt utrymme med spoltoalett, ett måste på varje 28-fotare för att kunna säljas, enligt branschen. Hur som helst: toaletten är ännu ett utmärkt stuvutrymme.

När vi åker tillbaka mot hamnen spaltar jag upp Axopars plus och minus för mig själv: bra ruff, skönt skrov, smart kapellösning och enkel att gå runt på... Snart slutar jag. Listan känns löjlig. Axopar har nämligen något som många andra båtar saknar: vill-ha-känslan. Om känslan sitter i skrovet, den futuristiska designen eller något annat är svårt att säga. Men faktum kvarstår: Axopar 28 är hetast just nu.

Sakari Mattila har helt enkelt lyckats igen.